

SJEĆANJA NA PROFESORA ĐURIĆA

..... καὶ ὅταν δνοφερῆς ὑπὸ κεύθεσι γαίης
βῆς πολυκωνύτους εἰς Ἄϊδαο δόμους,
οὐδὲ τότ' οὐδὲ θανάων ἀπολεῖς κλέος, ἀλλὰ μελήσεις
ἄφθιτον ἀνθρώποις αἰὲν ἔχων ὄνομα.

(Teognid)

Nemila me potresla vijest — umro je čika Miša. Koliko mi je misli iznenada prostrujalo mozgovnim oprnama, koliko uspomena i koliko dragih doživljaja! Sve se u meni bunilo ne želeći prihvatiti tužnu vijest, ali gorka me istina uporno vraćala u krutu realnost. Zaista nas je ostavio plemeniti humanist i veliki helenist — profesor dr Miloš Đurić.

Ne želim pisati ni nekrolog ni posmrtni panegirik tome izuzetnom čovjeku, nego želim da mu posvetim nekoliko iskrenih riječi, želim osvježiti neke svoje uspomene na čovjeka kojemu sam se uvijek divio i kojega sam mnogo poštovao.

Kad sam pred mnogo godina doveo studente klasičke filologije iz Zagreba u posjet beogradskim kolegama, dočekao nas je u svome seminaru i profesor Miloš Đurić. Njegov gromki i širok smijeh, vedrina, jednostavnost i prijaznost razbili su odmah svaku ukočenost koja obično prati sve službene formalnosti. Našli smo se u svome domu, među najbližima.

Toga smo dana prisustvovali i nezaboravnom predavanju profesora Đurića. Sjedili smo oko njega u intimnom krugu kao učenici oko svoga učitelja Sokrata. Tema je bila osobito zanimljiva: Homer i problem postanka njegovih besmrtnih epova. Profesor Đurić zahvatio je problem u širokim historijskim okvirima povezujući ga znalački, kako je on to umio, s našom narodnom epikom. Izvanredno poznavanje materije, duboka i oštroumna analiza, krasan i bogat rječnik i vrsna interpretacija davali su njegovu živu izlaganju posebnu draž i privlačnost. Ulazili smo sve dublje i dublje u homerski svijet i stvaralačku snagu genijalnoga pjesnika koji je opjevao divnoga Ahileja i njegovu božansku srdžbu i lutalicu Odiseja i njegovu upornu strpljivost. Još mi je i danas živa slika profesora Đurića koji mi se u žaru svoje interpretacije činio kao neko oličenje homerskoga rapsoda i mislioca, govornika i naučnog interpretatora. Sva su ta svojstva nekako u tome času bila sintetizirana u njegovu liku.

O odnosu profesora Đurića prema mladima treba posebno reći nekoliko riječi. Njegova srdačnost i topla ljudskost osvajali su svakoga koji je s njime dolazio u vezu. Bio je jedan od rijetkih ljudi, uvijek spreman da potiče, da savjetuje, da pomogne svojim velikim znanjem. Resilo ga je i rijetko svojstvo da je nesebično, iskreno i rado

priznavao rezultate naučnih dostignuća svakog mlađeg kolege potičući ga na nova istraživanja. Dragocjene su bile njegove oštromne primjedbe i vrlo koristan njegov istančan osjećaj za lijep i dotjeran izraz. Svaki novi sastanak s profesorom Đurićem, svaki novi razgovor bio je veliki dobitak i doživljaj.

Veliko je djelo profesora Miloša Đurića. Taj neumorni stvaralac upio je duh helenske agonistike pa je svake godine pružao našoj javnosti nova originalna djela svoga bistroga duha. Prijevodi grčkih pjesnika i proznih pisaca, bezbrojne studije iz helenske književnosti, djela iz oblasti etike i filozofije rječitog govore o njegovoj univerzalnoj orijentiranosti, širokoj erudiciji, govore da je profesor Miloš Đurić bio i pjesnik i umjetnik i moralist i učenjak i filozof. Svojim istraživačkim radom zahvatio je gotovo čitav helenski svijet od Homera, lirskih i dramskih pjesnika do Platona, Aristotela i Plutarha i dao izvanredan prilog našoj nauci, našoj zemlji i našem vremenu.

Nemilosrdna ruka smrti stvorila je ne samo u našoj klasičkoj filologiji nego i u čitavoj jugoslavenskoj kulturi prazninu koju će biti teško popuniti. Nema više među nama izvanredno vrijednoga čovjeka koji je sve snage i sav svoj život posvetio vrednotama antičkoga svijeta iz kojega je izrasla moderna evropska kultura. Fizičku smrt poštovanog profesora pobijati će velika djela kojima je sebe ovjekovječio. Iz njih će i dalje izvirati njegova živa riječ, duboke analize i oštromni zaključci, izvirat će divan sklad misli i djela, izvirat će njegova vedra životna filozofija i neizmijerna ljubav prema čovjeku, izvirat će u svoj svojoj cjelovitosti nazaboravni čika Miša.

Za sve ono što si nam dao, što nam daješ i sada i za sve ono što ćeš nam i u budućnosti nesebično davati kroz svoja djela iskrena ti i duboka hvala, dragi i poštovani učitelju!

Zagreb.

M. Sironić

Leopold Stanek:

NOVI GROBEK — TUMULUS NOVELLUS

Scrobs haec alta erit nimis
 Pro puella tantulo,
 Qualis tu es! Manus tua
 Certe parvulas magis
 Excavabat inque eis
 Obtegebat calculos
 Nec mortem timens erat.

Dormis somnia intuens,
 Clausus — haud scis — flosculus,
 Quid sit orbis quidve mors.

Ljubljana.

Vertit: S. Kopriva